

זהו מיכתב המופץ בין חברים עלידי הממונה לשעבר על פרס ישראל, משה גלבוט: זך מחפרז דלת פתוחה בטרונייתו על מתן פרס ישראל לאיש אחד פעמיים... זך השכיל לפרסם במזויק דברים של חסידי אורלנד, שפעלו למענו... די לי במיקצועות הרבים בהשכלה גבוהה, שבשלושה מהם הוסמכתי ובאחד דוקטורתי... זך מופיע במאמר כבעל דבבא אישי, אף כי לא היה לי כל עסק אישי איתו, וברור מגידופיו שאינו מכיר כלל אחי, את עבודתי, את מחקרתי ואת שאר כתבי...

דבר ה"ממונה"

כדרכם של "ממונים" הרגילים לעשות את מעשיהם בחושך ופטורים ממתן דיווחשבון גלוי לציבור, לא נעמה גם לממונה שלנו (לשעבר) על פרסי ישראל החשיפה לה זכה במדור זה ("שע" רוויית פרסי ישראל", דף חדש, 13.10.87). בכך אין הברל גדול בין ד"ר משה גלבוט לבין עמיתו בשב"כ. אולי רק זה, שבעור ששם מותר לענות מעט אבל אסור לשקר — כאן מותר גם לענות (מעט) אבל כנראה גם לשקר.

עוד כדרכם של "ממונים", שהם גיבורים גרוי לים הרבה יותר במחשך מאשר לאור היום, לא מצא הדוקטור שלנו לראוי להשיב בפומבי לטע" נות החמורות שהועלו כנגדו. ואף תירוץ מצא לעצמו: אין זה נאה לו לכבד בתשובתו מדור ממין זה שלנו. מרוע נמצ את כבודו מן המדרים הא" חרים שאותם הוא מכבד מפעם לפעם כהגיגיו — זאת שכח ה"ממונה" שלנו להסכיר. ייתכן שה" מחשבה שאפשר להשיב בגלוי בעיתון ול" הניח לציבור שישפוט אף לא עלתך בדעתו. שהרי אם על האור נאמר שהוא מתק לעיניים, לעיניהם של "ממונים" הוא כנראה מר מלענה.

וכך חיבר ה"ממונה" שלנו כתב-הפסטר קטן משלו — להפצה "פנימית" בקרב "סופרים וחי" רים אחרים", כולל עורכים סיפורתיים, וכן כמה אנשים שמפניהם אפילו "ממונים" מתיראים כנראה. למיכתבו אל האחרונים עמד וצירף הערות שיהייב ובין דיברי הנופה בנוסח "לא אליך — ידיר ורעי כאחילי — כיוונתי, כמוכב, וכדומה. את דעתם של אלה, או לפחות מקצתם, עליו ועל דיברי החנופה שלו ניתן ללמוד מן העובדה שגם המיכתבים וגם הערות החנופה מצאו את דרכם הישר למדור זה של "העולם התחתון".

שיטת תגובה זו של פקיד-ציבור אינה נראית לנו כלל וכלל. אדרבה, מאושה היא בעינינו, דבר שהדעת אינה סובלתו. לא יותר מאשר בייטויים כגון "דמארי וזימרוה" שבהם נקט ה"ממונה" שלנו כלפי אחת מכלות הזמר הישראלי, החשדת יעקב אורלנד בדבר שקר או הרמז לפיו לא כתב שלמה שבא מה שכתב בהקשר זה אלא בשל "מכאוב והרריה" "עייית ולא ידוע לנו שזהרירה חריפאי, אחת השחקניות המצליחות בישראל, סובלת ממכאובים כלשהם הקשורים בדוקטור משה גלבוט...).

דווקא משום שלא הדרך ולא הסיגנון נראו בעינינו החלטנו לצרף את ה"ממונה" שלנו לכמה מעמיתיו, שאף הם נאלצו, שלא בטובתם, להשוף את מעלליהם והגיגיהם על-עין-כל, ולתת כאן פומבי למיכתב שאילו היתה חוונתו פרטית לא היה נשלח ליותר מתריסר אנשים. אדרבה, יראה הציבור וישפוט, לא רק לגופו של עניין, אלא גם את העברית שבפיו של איש שלא רק שהוסמך ודוקטור" כדבריו, בהשכלה גבוהה, אלא גם "השתתף" בבחירתם של חתני פרס ישראל לסיפורות יפה ולחוכמת ישראל תחת ארבעה שרי חינוך-ותרבות מנדית ישראל, כפי שהוציאו עצמו מתפאר. אכן, ארם המסוגל להוציא מתחת ידיו וישפטים כגון. מכל מקום מרבית בעד עצמה החלטתו של זך לנבא, ודווקא בתחום הבלתי-אפשרי לניבוי יותר מאחרים — תחום הערכה העיתידה של בני-אדם, במיקרה שלפנינו — את שר החינוך והתרבות, או — רוגמתי נוספות — "עתה התור של עילת הנגלה לכתב האישום", הפסק איה פועם בפרטים שונים עוד ארם, שבה נדרה שנתו לילות מיספר" — לא זה בלבד שהוא מעיד על רמתם הבלתי-נאותה האחראים לפרס היוקרתי ביותר לכאורה במדינתנו, אלא הוא גם מטיל צל כבד על רמת ההוראה באותם חוגים אקדמיים שבהם הוסמך ודוקטור", כלשונו.

אשר לטענות המופנות לכתובתי. כבר ידוע, כמדומה, שאין אני נוהג להשיב על חצאי שקרים, שהרי את אלה ניתן גם לפרש כחצאי אמיתות. אסתפק איפוא בדריבה אחת שלמה, נאה ועיסית שמצאתי כאן. די בה, לדעתי, כדי להעיד על הכלל. ובכן, לי עצמי לא ידוע משום מקור שהוא, אם הייתי אייפעס מועמד לפרס ישראל או אם מאן דהו מידירי או ממשנאי ביקש אייפעס להי ציג את מועמדותי לפרס זה. מטעם פשוט זה גם לא היה לי הכבוד לדחותה. לעומת זאת, ברשימה שנתפרסמה בעיתון הארץ ב"14.8.87, היציתי שכל סופר המצטרף למועצת "יפי הנפש" שלי הקמתה קראתי או — "יהא עליו להתחייב שלא לקבל שום פרס או כיבוד מידי מי" רדיה של הממשלה החדשה" שבהנהגת הליכוד, אותה תיארתי כ"ממשלה חולה פרי חברה חולה". דומני כי בדבריי אלה הבהרתי בצורה שאין חדמשמעית ממנה את כוונותי שלי ביחס לכל כיבוד-לא-כיבוד ממין זה. על אותם דברים חזרתי בראיון טלוויזיה, בתוכניתו של מני פאר, ראיון שזכה לתגובות רבות. דבריי אלה נאמרו חודשים רבים לפני שידירי, והודה עמיחי ואמיר גלבוט מנחתו ערן, זכו בפרס אשר לו וגם לטובים ומתוקנים ממנו היו בלי ספק ראויים.

על רקע עובדות אלה — עובדות, לא דיברי רכילות והבאי כלשהם ש"ממונה" כלשהו שמע או לא שמע מפי מי "דידירי" — יש לקרוא את דבריו על כך ש"למישרד-החינוך...לא הגיע אפס קצהו של רמו למיאון" מצירי לקבל פרס מטעם ממשלת הליכוד או ממשלה שהליכוד חבר בה.

אכן, נראה שכוחם של "ממונים" למיניהם בקי ריאת עיתונות וצפייה בטלוויזיה אינו גדול מכדי חם באמירת דיברי אמת.

כהודמות זו ארשה לעצמי, ברשותכם, לומר עוד דבר אחד. במשך שלושים-וחמש שנות פעי לותי כסיפרות העברית לא היגשתי ולא גם בקשה אחת לפרס או מילנה סיפורתיים כל שהם. כתוצאה מכך גם לא קיבלתי אף לא מילגה סיפורתית אחת, לא מילגה ולא פרס ראשי-המ" שלח" (אף כי — סהדי במרומים — גם אני הייתי חפץ להשתחרר מצורכי פרנסה ולהתפנות לכת"י בה בלבד ולא רק פעם אחת כימי הלדי עלי ארמות — לשנה תמימה!); מעולם לא ביקשתי ולא קיבלתי אף אגורה אחת דמי השתתפות ברוצאת ספר כלשהו מספריי, ואין צריך לומר שלא וכיתי ככהונת נספה לתרבות בשגרירות כלשהי, לא השתתפתי בשום מישלחת רישמת להחז"לארץ, וישרי לא הופיעו עד עצם היום הזה בכתבי-העת הממונן בכספי הסוכנות היהודית או מישרד-החוץ שלנו, אריאל, וכן הלאה.

אפילו תמלוגים על השאלת ספריי כסיפורות הציבוריות — תמלוגים שאני בהחלט זכאי לקב" לם ואף מתכוון לתובעם — לא קיבלתי בחלוקה הקודמת כיוון שאיני חבר באגודת הסופרים ואף לא היגשתי בקשה לקבלם... אשר לפרס האחד שהוענק לי — לא אני, אף לא בת-ההוצאה שהוציאו את ספריי לאור לא היגשנו/הגישו את הספרים מראש, כנהוג. ויעידו הם וישפטי אותו פרס על כך. וגם זה: במשך שלושים שנות פעילותי בהוראה ובאקדמיה, בארץ ומחוצה לה, היתרתי לעצמי שנת שכתון אחת ויחידה בלבד!

איני יודע מה מיספרם של הסופרים ואנשי האקדמיה בני זורי בישראל או בכל מדינה אחרת שבעולם הנושאים על גבם "מיטען" שכזה. גם לא ביקשתי מעולם להתחרה בו ולא הייתי מזכיר אותו גם פעם, לולא ההגדרה ממקום שהגיתי אחד פקיד שסרח וביקש לסלף גם עמדה עקרונית זו (שאינה עושה את חיי בעליה קלים יותר, האמינו לי...) כדי להציל את עורו החרוך קימעה שלו.

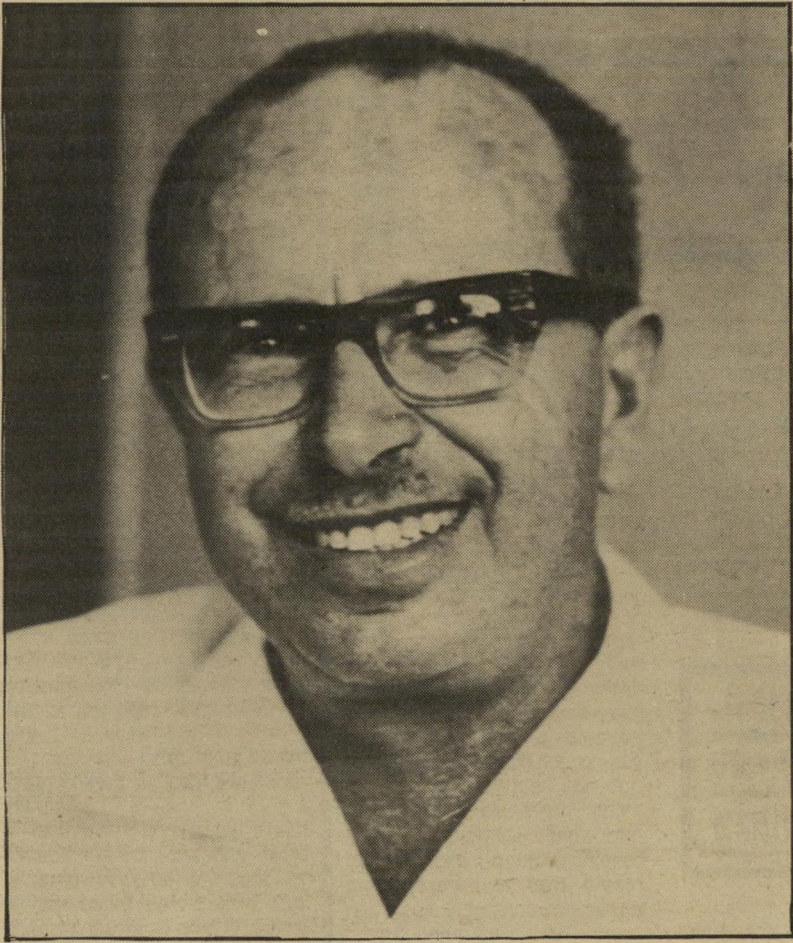
אגב, אילו שלח לנו רוקטור גלבוט במישרין את מיכתבו לפירסום כמדור זה, במקום להפיצו כדרך המחתרתית שבה נחר — הייתי מדפיס אותו כמלואו ללא שום תגובה מצירי.

מיכתב לחבר: לא דובים ולא יער, אלא רק שקר זך

חבר נכבד, אין ברעתי לשלוח לרף חדש בעריכתו של נתן זך בעולם הזה תשובה לכתב הפלסטר ההר לם את העולם התחתון (13.10.87) מטעמים פשו

הסופרים, כיוון שניכרים, כמפורט בגוף התשובה, עקבותיו וכיוון שהריכות מיועדות לפגוע גם כמי פורש או במרומו באישים, שאני מאוד מכבד — בין אם הם חיים עמנו ובין אם שבקו חיים — שומה עלי להפריך אותן אחת לאחת במכתב לסופרים ולחברים אחרים, שאינם בקיאים בנושא. לעומת זאת איני חש לפגיעת כתב השטנה של זך ביוקרה הגוברת — ועולה של פרס ישראל. אולי אין השיקוצים מוכחים אלא שהפרס ראוי שידובר בו וכי יש המקנאים במקבלי הפרסים גם לכשהם מסתגרים, שאין הפרסים אלא ענבי בוסר. יש גם מי שמתרעם על שלא הוענק הפרס למי שהוא מגדל כחסידי.

כך אמרו לנו חברים, שמפיצים שמועות על נתן זך, שסירב להיות מועמד לפרס ישראל. יית" כן, שאמר זאת למי מידירי, אך לגבי קבלת פרס אין הרברים שווים את קליפת השום. למשרד החי" נוך — ורק לזאת יש משמעות — לא הגיע אפס קצהו של רמו למיאון. ההיפך הוא הנכון למשל בשנת תשמ"ב. אגב, גם אז הוצע בפומבי אכות ישרון הנזכר בעולם הזה כמי שקופה, אך ה

ממונה פורש גלבוט

שופטים שקלו את כל ההצעות ברצינות וביסור דיות והעדיפו את אמיר גלבוט ויהודה עמיחי (כמובן, בעצמאות בלעדית, וכי מאתנו יתערב בסדר מומחים?). הבחירה נתקבלה בברכה כללית, ומכל מקום איש לא ערער עליה ברשות הרבים, לא "עמך" ולא המומחים, ואו לא העזו גם איש לערער על סמכות השופטים, כפי שעשו הפעם, אף כי שניים משלושה שימשו גם או.

מכאן ניתן לשים לאל את האשמות-הסרק הט" הורות של זך על כל משקלן המכובד, וכן של הרואה בו אשת הלוחם (כד) גם על קיפוחו.

בברכת חברים
משה גלבוט

טים: כלשון המעטה, אין זה נאות לכבדה ההכ" פשות המופרכות והשקריות כה מרובות, עד שסיתרתן הקלה למדי ארוכה ביותר, אפילו לשי" טתו הארכנית לאחרונה של דף חדש, ואילו אם אערער רק חלק, ינסו לפרש את השתיקה כהוראה בשאר הנאצות חסרות השחר; גם אילו היתה התגובה קצרה, יש יסוד לחשש, שהיו עושים ממ" נה ציציות... לבסוף, יש להניח שהעורך, העי" תונאי הגדול, ישמור לעצמו את המילה האחרונה — בתשפוכת חדשה של לשון הרע והלבנת פני אנשים רכבים. אולם כיוון שגם שתיקה גמורה כהוראה דמיא, כיוון שנכתבו הרברים בידי משור" ר, כיוון שעיקרי המענות נוגעות ליו"ר אג